

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 582/2017-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. júna 2018 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Rudolfa Tkáčika o sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom [REDACTED], [REDACTED], advokátska kancelária, [REDACTED], ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 7 T 85/2006, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 7 T 85/2006 porušené boli.

2. [REDACTED] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Trnava p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia [REDACTED] v sume 475,05 € (slovom štyristosedemdesiatpäť eur a päť centov) na účet ustanoveného právneho zástupcu [REDACTED], advokátska kancelária, [REDACTED], do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Trnava je p o v i n n ý uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 475,05 € (slovom štyristosedemdesiatpäť eur a päť centov) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky [REDACTED] vedený [REDACTED] do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 582/2017-22 z 22. novembra 2017 prijal na ďalšie konanie sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 T 85/2006 (ďalej len „namietané konanie“).

2. Zo sťažnosti, z jej doplnenia a príloh vyplýva, že namietané trestné konanie aktuálne trvá už 11 a pol roka, pričom okresný súd vo veci dosiaľ nariadil 38 hlavných pojednávaní. Okresný súd v čase podania sťažnosti ústavnému súdu vo veci rozhodol už trikrát, a to raz trestným rozkazom a dvakrát rozsudkom. Oba rozsudky okresného súdu boli zrušené Krajským súdom v Trnave (ďalej len „krajský súd“) na základe závažných procesných pochybení. V uvedenom sťažovateľ vidí neefektívnu a nesústredenú činnosť

okresného súdu. Tvrdí tiež, že doterajšiu dĺžku konania nijak nezavinil a ani k nej neprispel, a to napriek tomu, že hlavné pojednávania boli odročované aj z dôvodu jeho dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu. Poukazuje tiež na skutočnosť, že okresný súd „si zabezpečil prítomnosť sťažovateľa cez inštitút väzby, ktorú nariadil z dôvodu nepreberania zásielok súdu, pričom súd doručoval na adresu [REDAKOVANÉ], napriek tomu, že vedel, že sťažovateľ má trvalý pobyt na [REDAKOVANÉ]“.

Sťažovateľ v doplnení svojej sťažnosti doručenom ústavnému súdu 3. novembra 2017 uviedol aj chronologický prehľad najdôležitejších procesných úkonov vykonaných okresným súdom.

3. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby prikázal okresnému súdu v namietanom konaní konať bez zbytočných prieťahov a zároveň mu priznal finančné zadosťučinenie v sume 7 500 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

4. Na výzvu ústavného súdu sa podaním sp. zn. 1 SprV 859/2017 doručeným ústavnému súdu 16. januára 2018 vyjadril podpredseda okresného súdu. Podľa jeho názoru so sťažovateľom možno súhlasiť v tom, že vec „nie je právne zložitá, nakoľko ide o agendu, ktorú prejednávajú súdy prvého stupňa“. Vec však považuje za zložitú po stránke skutkovej, keďže v priebehu hlavného pojednávania bolo potrebné vypočuť viacero svedkov a znalcov. K otázke prispenia sťažovateľa k celkovej doterajšej dĺžke konania podpredseda okresného súdu poukázal na skutočnosť, že hlavné pojednávanie „sa z dôvodu neúčasti sťažovateľa (pozn.: pre nemožnosť doručiť predvolanie, pre jeho ospravedlnenie z dôvodu PN resp. bezdôvodnú neúčasť) muselo odročovať v nasledovných prípadoch: 20.03.2007, 03.05.2007, 10.09.2008, 06.11.2008, 20.01.2009, 31.03.2009, 21.05.2009, 10.09.2009, 10.11.2009, 30.03.2010, 18.05.2010, 08.02.2011, 22.03.2011, 03.05.2012, 20.09.2012, 08.11.2012, 09.10.2014, 13.01.2015, 23.05.2016 a 19.12.2017. Na tomto, mieste ďalej poukazujem na skutočnosť, že obžalovaný sa na termín hlavného pojednávania nariadený na 08.11.2012 ospravedlnil zo zdravotných dôvodov a jeho PN bola ukončená až dňa 09.08.2013.“. Ako ďalší dôvod doterajšej dĺžky konania podpredseda okresného súdu označil zmeny v osobe zákonného sudcu. Vníma ich ako „objektívnu skutočnosť, ktorú

*v spojení správnou úpravou Trestného poriadku, podľa ktorej bolo potrebné začať hlavné pojednávanie odznova (pozn. § 567 ods. 2 Trestného poriadku a § 277 ods. 5 veta tretia Trestného poriadku v znení účinnom do 01.09.2011) nie je možné pričítať na ťarchu Okresného súdu Trnava“. S ohľadom na uvedené podpredseda okresného súdu uzavrel, že „sťažnosť sťažovateľa **nie je dôvodná** a príčinou tohto stavu, kedy vec nie je právoplatne skončená, je najmä správanie sa samotného sťažovateľa, ktorého zdravotný stav bol dôvodom na opakované početné odročovania hlavného pojednávania“.*

Podpredseda okresného súdu poukázal na chronológiu procesných úkonov predloženú sťažovateľom a doplnil ju o informáciu o vykonaných hlavných pojednávaniach 19. decembra 2017 a 22. januára 2018.

Podpredseda okresného súdu prezentoval tiež súhlas s prerokovaním veci bez nariadenia ústneho pojednávania.

5. K vyjadreniu podpredsedu okresného súdu zaujal na základe výzvy ústavného súdu stanovisko aj právny zástupca sťažovateľa, ktorý vo svojom podaní doručenom ústavnému súdu 2. februára 2018 uviedol, že pokiaľ ide o tvrdenie okresného súdu o skutkovej zložitosti veci, s týmto sa nestotožňuje, „*nakolko táto okolnosť vzhľadom na priebeh konania a dosiaľ dosiahnuté výsledky nemôže odôvodňovať doterajšiu dĺžku trvania preskúmaného konania. Ani okolnosť skutkovej zložitosti však nemôže úplne vylúčiť zodpovednosť konajúceho súdu za neprimerané dlhú dobu (zahŕňajúcu neefektívnosť v postupe konania), po ktorú bolo dosiaľ súdne konanie vedené.*“.

Vo vzťahu k správaniu sťažovateľa uviedol, že sťažovateľ bol v dôsledku nesústredenej činnosti okresného súdu vo väzbe, pričom „*v doterajšom priebehu konania poskytoval okresnému súdu potrebnú súčinnosť, a preto mu nemožno pripísať na ťarchu negatívny podiel na tom, že namietané konanie nebolo dosiaľ právoplatne skončené*“. Dôvodnosť odročovania viacerých pojednávaní z dôvodu práceneschopnosti sťažovateľa argumentuje tým, že „*sťažovateľ je riadne uznaný za ťažko zdravotne postihnutého a je poberateľom invalidného dôchodku*“, pričom jeho práceneschopnosť sa začala „*zintenzívňovať a prejavovať ako následok zbytočného vystavovania trestného konania a ako zásah do jeho základných ľudských práv, ktoré doteraz neznáša priaznivo*“.

Z uvedených dôvodov považuje podiel sťažovateľa na predĺžení doterajšej doby konania za bezvýznamný s ohľadom na skutočnosť, že konanie na okresnom súde už prebieha viac ako 11 a pol roka.

V súvislosti s postupom okresného súdu právny zástupca sťažovateľa poukázal na skutočnosť, že dosiaľ vydané dva rozsudky okresného súdu boli odvolacím súdom zrušené. Právny zástupca preto považoval za potrebné upriamiť pozornosť ústavného súdu najmä na neefektívnosť a nezákonnosť postupu okresného súdu, ktorá mu bola výslovne vytknutá „*v odôvodneniach zrušujúcich uznesení odvolacieho súdu, kde rozhodujúcimi výhradami zdôvodňujúcimi zrušenie rozsudkov súdu prvého stupňa boli najmä nerešpektovanie právneho názoru súdu vyššieho stupňa a vykonanie dokazovania v rozpore s Trestným poriadkom*“.

Právny zástupca sťažovateľa v podaní formuloval aj súhlas s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

6. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

7. Z obsahu súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 7 T 85/2006, ktorý bol ústavnému súdu predložený 21. mája 2018, ústavný súd zistil rovnaké skutočnosti, ako vyplývali z vyjadrení účastníkov konania, preto ich považoval za preukázané. Nad rámec vyjadrení účastníkov konania ústavný súd zistil, že okresný súd vo veci meritórne rozhodol na hlavnom pojednávaní konanom 22. januára 2018 rozsudkom č. k. 7 T 85/2016-757, ktorý však v čase rozhodovania ústavného súdu ešte nenadobudol právoplatnosť.

8. Obžaloba v trestnej veci sťažovateľa bola podaná okresnému súdu 19. júna 2006. Okresný súd vykonal po predložení trestnej veci prvý procesný úkon 26. júna 2006, keď vydal trestný rozkaz č. k. 7 T 85/06-177, proti ktorému podali odpor prokurátor (17. júla

2006) aj sťažovateľ (4. septembra 2006). Okresný súd realizoval prvý termín hlavného pojednávania 23. januára 2007. Nasledujúce termíny hlavného pojednávania boli okresným súdom nariadované s primeraným časovým odstupom a 21. mája 2007 okresný súd vo veci vyhlásil v poradí prvý rozsudok č. k. 7 T 85/2006-214. Na základe odvolania sťažovateľa bol zrušený uznesením krajského súdu č. k. 5 To 86/2007 z 31. januára 2008. Prípisom zo 14. februára 2008 bolo sťažovateľovi okresným súdom oznámené, že v jeho veci došlo k zmene zákonného sudcu. Ďalší termín hlavného pojednávania bol nariadený na 10. september 2008 a pre nedoručenie predvolania sťažovateľovi bol zrušený. Nový termín bol nariadený na 6. november 2008. V ďalšom období okresný súd opakovane nariadoval vo veci termíny hlavného pojednávania (v priebehu roka 2009 spolu 5 termínov), ktorých sa však nezúčastňoval sťažovateľ, svedkovia alebo predvolaní znalci, preto bolo hlavné pojednávanie s jedinou výnimkou (20. januára 2009) odročované bez prejednania veci. Tento stav trval až do 18. mája 2010, keď okresný súd na sťažovateľa vydal príkaz na zatknutie a následne ho uznesením zo 7. júna 2010 vzal do väzby. V ďalšom období okresný súd realizoval tri termíny hlavného pojednávania a 12. októbra 2010 vyhlásil v poradí druhý rozsudok pod č. k. 7 T 85/2006-342. Proti tomuto rozsudku sťažovateľ podal odvolanie 25. októbra 2010. O odvolaní krajský súd rozhodol uznesením sp. zn. 5 To 146/2010 zo 16. novembra 2010 tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie. Krajský súd zároveň prepustil sťažovateľa z väzby na slobodu.

9. Po vrátení veci okresný súd nariadil v roku 2011 spolu 5 termínov hlavného pojednávania a v roku 2012 spolu 6 termínov hlavného pojednávania. Na základe dlhodobej práceneschopnosti sťažovateľa okresný súd v období od 8. novembra 2012 do 7. novembra 2013 pojednávania vo veci nenariadoval, avšak z obsahu súdneho spisu vyplýva, že priebežne aktualizoval dopytom u ošetrojúceho lekára informácie o trvaní práceneschopnosti sťažovateľa. V priebehu roka 2014 okresný súd nariadil tri termíny hlavného pojednávania. Hlavné pojednávanie realizované 3. marca 2015 bolo odročené na neurčito na účel zabezpečenia ďalších dôkazov a ďalší termín sa uskutočnil až 23. mája 2016. V tomto období došlo opätovne k zmenám zákonného sudcu (10. decembra 2015 a 10. februára 2016), inak bol okresný súd vo veci nečinný, na čo upozornila aj Okresná

prokuratúra Trnava vo svojej žiadosti o nariadenie termínu pojednávania z 24. februára 2016. Hlavné pojednávanie bolo nariadené na 23. máj 2016 a opätovne bolo odročené na neurčito. Nový termín bol realizovaný po takmer piatich mesiacoch 3. októbra 2016. Okresný súd v ďalšom období až do rozhodnutia vo veci 22. januára 2018 nariaďoval termíny hlavného pojednávania v primeraných časových odstupoch.

10. Z obsahu spisového materiálu tiež vyplýva, že do doby rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľa bolo hlavné pojednávanie z dôvodov na strane sťažovateľa odročené spolu 17-krát (z dôvodu nedoručenia predvolania, práceneschopnosti alebo jeho neodôvodnenej neúčasti).

11. V súvislostiach sťažnostných dôvodov je potrebné osobitne poukázať na dve meritórne rozhodnutia okresného súdu. Prvý rozsudok okresného súdu č. k. 7 T 85/2006-214 z 21. mája 2007 bol zrušený uznesením krajského súdu sp. zn. 5 To 86/2007 z 31. januára 2008 (ďalej len „prvé zrušujúce rozhodnutie“). Vec sťažovateľa sa v danom prípade nachádzala u odvolacieho súdu od 19. júla 2007 do 5. februára 2008. Druhý rozsudok okresného súdu č. k. 7 T 85/2006-342 z 12. októbra 2010 bol zrušený uznesením krajského súdu sp. zn. 5 To 146/2010 zo 16. novembra 2010 (ďalej len „druhé zrušujúce rozhodnutie“). Vec sťažovateľa sa v danom prípade nachádzala u odvolacieho súdu od 9. novembra 2010 do 16. novembra 2010. V prvom zrušujúcom rozhodnutí nadriadený súd okresnému súdu vytkol nesprávne posúdenie veci vo vzťahu k možnosti aplikácie Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 na vec sťažovateľa ako zákona pre páchatel'a priaznivejšieho. Ustáleniu záveru o tom, použitie ktorého Trestného zákona bude pre sťažovateľa priaznivejšie, bránilo podľa názoru krajského súdu najmä nedostatočné zistenie skutkového stavu zo strany okresného súdu. V druhom zrušujúcom rozhodnutí krajský súd poukázal na skutočnosť, že okresný súd sa, čo sa týka potreby ďalšieho dokazovania, neriadil názorom odvolacieho súdu vysloveným v prvom zrušujúcom rozhodnutí, rovnako tak okresnému súdu vytkol, že tento „*nepochopiteľne a bez bližšieho zdôvodnenia opätovne aplikoval Trestný zákon účinný do 1.1.2006*“. Zásadným konštatovaním krajského súdu bol jeho záver o tom, že okresný súd vykonal dokazovanie po zmene zákonného sudcu v rozpore s Trestným poriadkom, v dôsledku čoho mu krajský súd nariadil hlavné pojednávanie vykonať opätovne.

III.

12. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov. Zároveň namieta aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. K porušeniu sťažovateľom označených práv malo dôjsť postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

14. Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

15. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

16. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry (IV. ÚS 15/03, I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03), v súlade s ktorou možno za konanie (postup) súdu odstraňujúce právnu neistotu sťažovateľa v konkrétnom posudzovanom prípade považovať také konanie, ktoré smeruje k právoplatnému rozhodnutiu vo veci alebo k odstráneniu jeho právnej

neistoty zákonom dovoleným spôsobom. K vytvoreniu právnej istoty preto dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (III. ÚS 127/03).

17. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. IV. ÚS 74/02, III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03) zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokovávanej veci.

18. Pokiaľ ide o právnu zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom trestného konania je obvinenie s'ťažovateľa z trestného činu pytliactva a trestného činu nedovoleného ozbrojovania. Po právnej stránke nie je možné toto konanie považovať za zložitú. Istú mieru skutkovej zložitosti je možné vnímať v potrebe vypočutia viacerých svedkov a v potrebe vykonania znaleckého dokazovania. Z dôvodu nedostavenia sa svedkov alebo znalcov bolo potrebné hlavné pojednávanie opakovane odročiť, čo malo vplyv na jeho celkovú doterajšiu dĺžku.

19. Pri posudzovaní druhého kritéria, t. j. hodnotenia správania sa účastníkov súdneho konania v súvislosti so vznikom prípadných zbytočných priet'ahov v konaní, ústavný súd dospel k záveru, že k dĺžke posudzovaného konania prispel aj s'ťažovateľ. V tejto súvislosti poukazuje najmä na opakovanú neospravedlnenú neúčasť s'ťažovateľa na hlavnom pojednávaní (napr. 31. marca 2009, 3. mája 2012, 9. októbra 2014), ako aj na problémy s doručovaním predvolaní na hlavné pojednávanie s'ťažovateľovi s následkom odročenia nariadených termínov (napr. 10. septembra 2009, 30. marca 2010, 18. mája 2010, 13. januára 2015). Vo vzťahu k situáciám, keď k odročeniu hlavného pojednávania došlo v dôsledku preukázanej práceneschopnosti s'ťažovateľa, ústavný súd konštatuje (obdobne ako vo veciach II. ÚS 41/97, II. ÚS 52/99, II. ÚS 181/04, III. ÚS 586/2012), že uplatnenie procesných práv zo strany s'ťažovateľa (právo na prejednanie veci v jeho prítomnosti) v doterajšom priebehu konania nezakladá zodpovednosť s'ťažovateľa za zbytočné priet'ahy v konaní, ale v takomto prípade zodpovednosť nemožno pripísať ani na vrub štátnemu orgánu konajúcemu vo veci.

20. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup konajúceho súdu. Ako už bolo v rámci zistení ústavného súdu vyplývajúcich z preskúmania príslušného spisového materiálu prezentované, v postupe okresného súdu je možné identifikovať obdobie krátkodobej (obdobie medzi 23. májom 2016 a 3. októbrom 2016), ale aj dlhodobej nečinnosti (obdobie medzi 3. marcom 2015 a 23. májom 2016), keď okresný súd nekonal bez toho, aby mu v tom bránila závažná prekážka. V súhrne ide o obdobie 1 roka a piatich mesiacov. Ústavný súd však pripomína svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nielen nečinnosť, ale aj nesústredená a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (napr. I. ÚS 376/06, III. ÚS 90/07).

21. V tejto súvislosti poukazuje ústavný súd na neefektívnosť postupu okresného súdu špecifikovanú v odôvodnení prvého zrušujúceho uznesenia a druhého zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu, kde rozhodujúcimi výhradami zdôvodňujúcimi zrušenie rozsudkov okresného súdu boli závažné procesné pochybenia, ktoré v druhom prípade viedli k potrebe zopakovať celé hlavné pojednávanie.

22. Na základe uvedených skutočností ústavný súd konštatuje, že nečinnosťou okresného súdu a tiež neefektívnym postupom vedúcim k zrušeniu jeho dvoch rozsudkov došlo k zbytočnému predĺženiu súdneho konania.

23. Dĺžka trestného súdneho konania pred okresným súdom od podania obžaloby až do času rozhodovania ústavného súdu (po odrátaní časového úseku konania pred odvolacím súdom v rozsahu približne siedmich mesiacov) tak predstavuje dobu viac ako 11 rokov, čo je z globálneho hľadiska doba ústavnoprávne neakceptovateľná.

24. Ústavný súd tak uzatvára, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli (bod 1 výroku nálezu).

IV.

25. Keďže z obsahu súdneho spisu vyplynulo, že okresný súd rozsudkom č. k. 7 T 85/2006-757 z 22. januára 2018 vo veci opätovne meritórne rozhodol, ústavný súd už okresnému súdu s ohľadom na vymedzenie predmetu sťažnosti neprikazoval v ďalšom konaní postupovať bez zbytočných prietáhov.

26. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

27. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

28. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti žiadal aj o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 7 500 € z dôvodu „*odškodnenia za dlhotrvajúce porušovanie základných práv*“.

29. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

30. Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy aj priznanie finančného zadosťučinenia. Pri jeho určení ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti

aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

31. Ústavný súd vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu berúc do úvahy konkrétne okolnosti danej veci, osobitne aj správanie sa sťažovateľa a jeho príspevie k celkovej doterajšej dĺžke konania, považoval priznanie sumy 2 000 € za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

32. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom.

33. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Právny zástupca sťažovateľa si uplatnil nárok na náhradu trov v sume 475,05 € za tri úkony právnej služby. Za prevzatie a prípravu zastúpenia a za podanú ústavnú sťažnosť (rok 2017) a za vyjadrenie k stanovisku predsedu okresného súdu (2018). Sťažovateľovi ústavný súd priznal odmenu za každý z uvedených úkonov právnej služby, a to za dva úkony vykonané v roku 2017 po 147,33 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2018 v sume 153,50 €, ako aj režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov) za každý z uvedených úkonov právnej služby v roku 2017 v sume 8,84 € a v roku 2018 v sume 9,21 €, čo spolu predstavuje sumu 475,05 €.

34. Keďže ústavný súd po splnení podmienok sťažovateľovi právneho zástupcu ustanovil, uložil povinnosť zaplatiť právnemu zástupcovi trovy právneho zastúpenia Kancelárii ústavného súdu. Zároveň uložil okresnému súdu povinnosť uhradiť tieto trovy štátu na účet ústavného súdu (bod 3 a 4 výroku nálezu).

35. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júna 2018